

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. **Opravištvo**, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Približevanje Rusije k Turčiji.

Naša avstrijska monarhija je brezuvetno in naravno navezana na to, da ne le notranji mir naredi s svojimi Slovani, temuč da se postavi na njim narodno prijateljsko stališče. Če Avstrija neče priti mej dva mlinska kamena, germanizma in slavizma, ki bi jo neusmiljeno strla, in iz števila živčih držav izbrisala, mora se pri nas nehati smatrati avstrijske Slovane kot sam objekt zlo razumljene in avstrijizmu pogubne germanizacije ali isto tako pogubnega italijančevanja. Avstrija more le na stališči polne slovanske enakopravnosti, pravičnosti in narodne svobode, ter vsled tega v prijateljstvu in sporazumu z Rusijo procvetati, krepko utrditi se in kot vele država obstati. To uči tudi najnovejši dogodek in osnutek v Carigradu, in naj se ne prezira nauk, ki ga kombinacijska in providljiva politika mora precej iz njega posnemati.

Ruski general Obručev, slavni izdelovalec vojnega črteža odločilne bitve pri Karsu, prišel je bil te dni v Carigrad z namenom, narediti prijateljsko zvezo Rusije s Turčijo. „Pol. Corr.“ je izvedela, da je za to zblizenje prejšnjih sovražnikov, ki moreta jutri uže zaveznika biti, delal posebno perzijski poslanik, Mohsin-Khan, ki je imel zadnje dni več ur trajajoče razgovore s sultanom, in mu je dopovedoval in svetoval, kako koristno bi bilo za Turčijo samo, če se z Rusijo sprijatelji. Verjetno je, da so sveti Perzijanca dobra ušesa našli, kajti sultan mu je dal odličen orden. General Obručev je bil sijajno v Carigradu sprejeman, knez Lobanov je svoje nameravane potovanje odložil, angleški poslanik Layard se silno trudi, da bi rusko-turško

nameravano zvezo podrl, veliki vezir Cheiredin, ki je Angležem prijazen, žuga baje z odpuštom, velik diplomatičen boj se bje, a skoro je uže gotovo, da bode zmagala tudi tu konči ruska diplomacija, kakor zmaguje povsod drugod. Pomisliti je namreč treba le, da je ta ideja, zblizenje in zveza Turčije (ki je odsej le bolj na Malo Azijo navezana) z Rusijo uže precej po končanej vojski porojena bila in se zdaj zopet vrača, ko se san-šefanškega miru določbe bližajo uresničenju.

Prijateljstvo porte z Rusijo bi pomenilo najprej združenje Bolgarije, potem pa vse mirno končno rešenje orijentalnega vprašanja s tem, da se turško središče s časom v Azijo preloži. To rešenje bi bilo za Avstrijo tudi koristno, če se vrši v sporazumu z Rusijo, v sporazumu s slavizmom, ne pa proti Slovanstvu. Zarad tega tudi mi rusko-turške nove zveze le želimo, ker je na korist Slovanstvu in njega razvoju. Avstriji pa, na katero smo mi Slovenci še bolj navezani nego katerikoli drug narod, ker pri njenem eventualnem razpadu bi naša slovanska bodočnost negotova bila, in bi se utegnili mej Nemci, Labi in našimi brati družimi Slovanci celo za našo kožo žrebat, kako bode deljena, mi želimo Avstriji pravega in državniskega izpoznanja, — predno ne bode prepozno.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 9. maja.

Češki „Pokrok“ pravi, da grof Taaffe néma uzroka obžalovati, da so besede, ki jih je Sladkovskemu govoril, prišle v javnost, ker se je tako precej potlej v vsej neodvisnej

češkej žurnalistiki pokazalo, da Čehi ne pojdejo v državni zbor, če vlada dobre volje ne pokaže, pravična biti jim.

„Politik“ javlja, da bodo dogovori mej nemškimi in češkimi zaupnimi možmi začeli se po binkoštnih praznikih. Od nemške strani bodo Herbst, Schmeykal in Bareuther udeležili se. — Isti vir javlja, da se bode pod cesarjevim predsedništvom v ministerskem svetu sestavil prestolni govor, kateri bode imel odločen passus gledé sporazumljenja s Čehi.

„N. Fr. Pr.“ prinaša včeraj uveden članek, ki je misli sporazumljenja s Čehi prijazen.

Vnanje države.

Kakor oficijozna „Agence Russe“ javlja, so volitev **bolgarskega** kneza Battenberga potrdile uže Nemčija, Avstrija, Francoska in Anglija.

Iz Filippopla se 7. maja javlja, da je general Obručev tja prišel, in odpotuje v Sofijo in Trnovo.

Novi **srbski** poslanik na Dunaji bode baje Kristić, dozda srbski zastopnik v Carigradu.

Gledé **grško-turškega** vprašanja je dobila „Pol. Corr.“ pismo, ki javlja, da je grška vlada 21. marca klicala vlade, naj posredujejo. V tem klicu Grecija toži porto, da čas gubi in trati, da le odvlačuje grške terjatve, utemeljene v berlinskem dogovoru.

Francoskega senata levičnjaški bureau-i so se jednoglasno izrekli za to, da se zbornica preseli iz Versaillesa v Pariz v tuillerije.

Še 300 obsojenih komunardov je bilo te dni pomiloščenih. — V Saint-Mandé bode 18. t. m. banket na spomin odprave suženstva. Viktor Hugo pride govoriti.

V berlinskem **nemškem** rajhstagu je bila 8. maja viharna seja. Lasker je govoril ostro proti Bismarkovim znanim colnim predlogom. Bismark je pikro in robato odgovarjal, kakor mu je uže navada, in dolžil Laskerja. Ta je isto tako odgovoril, takó, da se je mešal predsednik vmes in Laskerja nekako bra-

Kislek.

Spomini iz otročjih let.

(Spisal Nis Vodorán.)

Kdo se ne spominja rad ónih presrčnih let prve dobe svojega življenja? O, srečni časi, o, srečna doba! Škoda, da si tako kratka, škoda, da tako naglo zbeže ti medeni tedni življenja! Tudi jaz pogosto mislim na zlate dneve prve mladosti, ko mi je bila vsaka stvar vir nedolžnega veselja, ko srce nij poznalo britkosti in trpljenja, žalosti in prevare. Nazaj bi si želel blaženi čas, ali zastonj je — zastonj. Enkrat — in nikdar več — je človeku dovoljeno uživati čisto veselje. Edino kar nam je ostalo od nežne mladosti je to, da se spominjamo na njo, da v dubu vnovič preživljamo na veke pobeglo otročjo dobo. Kolikor bolj izpoznavam življenje, kolikor bolj me tepe nemila osoda, toliko milejši so mi ti otročji spomini, toliko bolj pogosto si jih kli-

cem pred oči, kakor bi se bal, da mi ne zginejo za vselej. Ne vem, je-li tudi tebi tako, dragi bralec, ne vem, da li se ti zanimaš za otročje mišljenje in veselje, — vendar te povabim, ako je tvoja dobra volja, pozabi za majhen čas resnobo življenja in zamisli se z mano v otročje življenje, — vsaj se lahko, ako ti ne bo všeč, povrneš, kadar ti drago v tebi primernejši krog življenja in mišljenja.

I.

To je bilo skakanje in letanje ves dan božji, ko so se mi bile noge navadile hoje in se toliko utrdile, da me nij vsak kamenček vrgel! Vsa hiša me je bila polna, in iz hiše je šlo na dvorišče, iz dvorišča v hlev, iz hleva na vrt, z vrta k sosedu, od sosedu po vasi, iz vasi na travnike, s travnikov k potoku itd. Povsod sem našel kratkočasnega dela in zabave. Vse sem prevrgel in premaknil, kar sem le mogel. Kar mi je prišlo pod roke, bilo je predmet, na katerem sem poskušal svoje

mlade moči. In kako veselje, kadar sem se prepričal, da mi moči rastó. Na dvorišči je ležal — kakor sem jaz tedaj sodil — velik in težek kamen. Mnogokrat sem se ga uže lotil, ali nij se dal z mesta. Denes sem ga premagal, — prevahil sem ga. Odslej sem ponosen gledal nanj, misleč si: Velik si in težak, ali jaz te vendar zmorem, imam te pod oblastjo. Bolj mi nij nikdo ugodil, kakor tisti, ki me je hvalil, da sem močan, ter mi proročeval, da bo korenjak iz mene.

Stopite z mano v hlev! (Ve nežne gospodične, katere se tresete pri imenu tega neestetičnega, ali za blagostanje kmeta in nekmeta nepogojno potrebnega prostora, idite ta čas, dokler se mi v njem mudimo, na vrt ali kamer vam je ljubo.) Dekla molze. Kako veselo žvrgljajo curki belega mleka iz polnega vimena v golido! Kar sline mi se začno cediti pri tem pogledu. Mnogokrat sem pazil, kedaj dekla molžnjo konča in mleko materi izroči, da ga razdelé ter vlijó v kozice in

nil, češ da nij nikogar žalil. Bismark je rekel, da pri svojej besedi ostane, in da ničesa ne oporeče. Toliko je posneti iz telegrama, natanko in bolj jasno bomo razbrali še le iz poročil.

Zadnje vesti iz **južne Afrike** so za Angleže spet neugodne. „Daily News“ poroča, da Chelmsford nujno terja od angleške vlade še celo infanterijsko brigado pomoči. — Frere je bil pri Boerjih (holandskih kmetjskih naseljencih v južni Afriki) in ti so Angležem žugali, da če jim ne vrno vzete svobode, bodo oni svoje simpatije vstašem naklonili. V Praetorii je veliko razburjenje.

Dopisi.

Iz Velike Nedelje 7. maja. [Izv. dopis.] (Povodenj.) Voda je pri nas tako nenavadno velika narasla, kakor se je oziroma domačih potokov najstarejši ljudje ne spominjajo. — V soboto in nedeljo 4. in 5. maja je dež lil, kakor da bi bilo nebo odprto, in vsled tega so navadni potoki tako narasli, da so ljudje, kaj takega nenavajeni na szegedinsko katastrofo spomnili se in nekateri celo svoja stanovanja popustili.

In res je narasla Lešnica, Sejān'ca, Brnjaga in najbolj Pesnica pri nas tako strašno, da so te vode poleg podiranja zidanih mostov, razdrapanja cest naredile silno veliko škodo na mlinih, da so celo hrame podkopavale, oziroma podrle, in sicer v občinah Sodinec, Senesič, Trgovič, v Veliki Nedelji, v Lešnici in pri Ormožu.

Celo železnična proga je bila na več straneh tako poškodovana, da je bila komunikacija mej Pragarskim in Ormožem do dneš pretrgana; kedaj bode vlak brez ovire od Ormoža dalje vozil, se še ne ve, ker je velik most v Trčevici pri Središču tako raznešen, da vrhu velikej hitrosti, s katero se take reči popravljajo, ne bode mogel pred petimi dnevi zgotoviti se, kakor izjavlja sam železniški inženir. — Povprek je cela proga v vseh objektih tako poškodovana, da se težki tovorni vlaki morda še za dva tedna ne bodo premikali.

Pesnica, katera se tu pri Veliki Nedelji v Dravo izliva, je tako nenavadno velika narasla, da je celo našim vesnicam s preplavom pretela. Mi torej pomilujemo in obžalujemo soslednje vasi kakor Cvetkovce, Oslušovce, Fermin, Samuše, najbolj pak Možgance, Mezgovce in Dornavo, v katerih vaséh se je voda kar po hramih razlivala; tem vasém, kakor tudi Ferminu so prišli pijonirji iz Ptuja na pomoč.

— Največja škoda je na tukajšnjih koruznih njivah, ker ne samo, da je ves navožen gnoj odplaval, je celo vsa rodovitna zemlja z njiv zbrisana, ter se na več straneh niti ne pozna, da bi bila kedaj tam njiva.

Iz tega se lahko povzame, da je škoda brezprimerno velika, torej upamo, da se bo vsled cenitve na to oziralo in pri davkih odpisavalo.

Kakor čujemo, so vasi mej Ormož-Ljutomerom in Ormož-Središčem tudi hudo obiskane bile, na okrajnej cesti so skoraj vsi večji mestovi podrti, cesta na več straneh razdrapana, torej tudi njive zelo poškodovane; natančnejih poročil boste morda iz Središča in Ljutomera dobili, ker je vredno, da se tak izvenredni slučaj zgodovini ohrani.

Iz Ljutomera 8. maja. [Izviren dopis.] (Povodenj.) Žuga nam jako velika nesreča. Začelo je uže v soboto deževati, ter padal je dež neprenehoma, kot da bi ga s škafi ulival. Vsled tega je narasla voda tako, da so potoci in reke svoje struge zapustile, ter neusmiljeno drle po zelenih travnikih in obdelanih poljih. Cela ljutomerska razprostrajoča se ravnina je podobna velikemu jezeru. V ponedeljek po noči t. j. 1/5 je tako narasla voda, da je mnogo ljudij iz trdnega in okrepčevalnega spanja prebudila. Začeli so blizu vode stanujoči po noči na pomoč klicati. Od vseh strani se je čulo kričanje ljudij, tuljenje živine in cviljenje živalij. Posebno Pristava je v največji nevarnosti, kajti pri nekaterih hišah dere voda skoz okna ven in notri, in ljudstvo je zbežalo na strehe, ter pomoči kliče. Delajo se vse priprave, da reveže nekoliko rešijo; brzojavili so tudi po pijonirje. Začela je vendar voda upadati. — Stari še takega ne pomnijo.

Iz Reke 7. maja. [Izv. dopis.] Letos je obhajalo reško mesto stoletnico svojega priklonjenja pod krono sv. Štefana za Marije Terezije, ravno tisti dan pred cesarjevo srebrno poroko. Rečanje so take dni vselej radi slovesno praznovali, ali ker so dali za to namenjeni denar Szegedincem, bilo je vse tako nekako tiho. Pri sedanjih razmerah mesta je naravna stvar, da si zastoj iskal mej magjarskimi in mestnimi mnogobrojnimi zastavami tudi hrvatske. Kdo bi dvomil, da Reka ne stoji na slovanskih tleh, ali osoda je tako hotela, da je prišla v magjarske roke in naredilo se je tako, da se je hrvaščina po ita-

ljanščini popolnoma izrinila. Tako, da Rečan, izimom naobražene, ne zna ni dobro hrvatski ni taljanski, nič pa magjarski; ali blaženi uradi so vsi magjarski. —

Na dan cesarjeve poroke storila je Reka zaradi Szegedincev malo manj, kakor bi bila lahko, ali priznati pa je treba, da Rečan je pa le unet za svojega cesarja in tisti bedasti „irredentizem“ do zdaj še nij priplul od one morske obali sem. —

V skupnem ministerskem svetu 1. maja sklenilo se je, da luka reška ostane za zdaj ali „vorläufig“ slobodna luka, kar je za državo slabje, ali Rečanje bi neradi drugače videli.

Iz mnogih krajev prihajajo tožbe zaradi slabega vremena in uže malo predolzege mraza. Stari ljudje govoré, da tudi tukaj nij bilo uže tako dolgo trajajočega deževja in toliko kot letos. Vsled tega je tudi malo hladneje ko druga leta. Prve dni t. m. tulila je silna burja, koja je vrgla nekoga slučajno pri morji bivačega notri, kojega so rešili; desetletni deček necega stotnika je bil tako silno vržen, da si je roko zlomil. Na 6. t. m. napovedali so mornarji silen vihar, ali prav ta dan se je začelo prav lepo vreme.

V dve uri oddaljeno vas Grobnik šel je 6. t. m. davkarsk izterjevalec iz Bakra izterjavat zaostale davke. Pride tudi v hišo, kjer je bila sama gospodarica doma in po naključji imela ravno tisti čas „iti v Rim“. Brzo odšteje silnežu 40 gold., vse kolikor je imela, da bi se spravil. Ostane pa dolžna še 10 gl. katerih pa nij mogla dati, ker jih nij imela. Kdor ve, kako revno ljudstvo je tukaj, bode lahko izpoznal toliko večjo surovost davkarskega izterjevalca, koji je šel, rekoč ne bele ne črne v hlev, in hotel zaradi zaostalega desetaka odgnati kravo. Sosedinja videča, kaj se uprav za „Evine ure“ neusmiljeno godi, pokliče Grobničke ženske, ker moških menda ravno doma nij bilo, in srdite Grobničanke se vržejo na moža in ga nabijejo, da so ga krvavega in še majheno živega domu pripeljali.

Magjarji imajo premajheno kavalerijo. Te dni je na Reki in v okolici vojaška komisija vse za vojsko sposobne konje poiskala in jih pobrala, kar se pa ljuden nič prav ne dopada, Sicer so pa Magjari baš tukaj zaradi konj slabo zadeli, naj bi se bili raje spravili na istrske in primorske mule in osle. Menda jo vendar ne mislijo sami kam udarit. Greben jim zelo raste.

latvice, kakor je prav. Pristopil sem, ter prav pohlevno začel: „Mati, mati!“ — „Kaj bi rad?“ — „Malo mleka.“ — Rad sem ga pil, kakor zdaj hladilno in peneče se pivo. In kako dober je bil mlečni sok, kako slastno sem zajemal mlečno kašo! Ko bi bilo po mojem šlo, vse jedi bi se bilo morale kuhati na mleku in polivati z mlekom. Zato sem pa tudi rad imel krave, katere so mleko dajale. Izmej vseh pa mi je bila najljubša moja plavka. Šel sem na vrt, natrgal poln klobuk mehke, zelene trave, ter jej nesel v hlev. Kako rada je pojela moj priboljšček, in kako hvaležno in proseče se je ozirala na-me, ko več trave nij bilo in šel sem zopet iskat trave ali kaj drugega ljubej plavki. Tudi košček kruha, ki sem ga po hišnem redu dobil za malico, delil sem radovoljno z njo. Pa tudi ona je mene rada imela. Ne verujete? Zakaj pa se je vselej za mano ozrla, kadar sem jo po imenu poklical? Zakaj sem se jej smel brez skrbi obesiti na vrat, potezati jo za rog in vlačiti za rep. Vse

mi je dovolila. Na paši sem se celo vlegel dod njo, in nikdar se nij prestopila, dokler sem bil pod njo, bojé se pohoditi me.

Skrbel sem vedno, da je bila čista in snažna, — ona je morala biti najlepša mej vsemi kravami, kakor si zaljubljen mladeneč želi, da je njegovo izvoljeno dekle najlepše mej dekleti. Ako sem zapazil, da je hlapec kaj nesnažnega pustil na njej, česljal in drgnil sem jo sam, dokler sem zbrisal vsak madež z nje.

Veliko je bilo moje veselje, kadar je imela tele. Tudi njega sem rad imel; gledal in gladil sem ga po celo uro, in pogovarjal sem se z njim — se ve da po otročje, — le to mi nij bilo všeč, da se je sesaje tako zaletavalo in plavko v vime butalo, da je včas kar nogo vzdigovala — revica. Karal sem ga in učil: „Tako ne smeš, to je tvoja dobra mamica, katera ti daje mleka, ti jo moraš lepo ubogati, mirno sesati, ne pa zaganjati se vanjo; dobri otroci svojo mater ljubijo.“

Takrat še nijsem vedel, da so tudi taki ljudje na svetu, kateri svoje matere ne spoštujejo, kateri njeno ljubezen z nehvaležnostjo in hudobijo plačujejo, — takrat še nijsem vedel, da so ljudje na svetu, katerim je mati-domovina — molzna krava, katero molzejo in sesajo do krvi, in v katero se potem mesto zahvale še grje in huje zaletujejo kakor tele v kravo; tega nijsem vedel, pravim, sicer bi ne bil teletu nič govoril, molčal bi bil pa mislil si: Ti tele, ti neumno tele delaš tako, kakor pametni ljudje-renegati.

Nekikrat imeli smo dve teletci h kratu. Neusmiljeni hlapec naredil jima je posebej v hlevu pregrajo, ter ja ločil od druge živine, da ne bi skakali po hlevu po telečej navadi. Kadar sem pa vstopil v hlev, jela je plavka mukati in mi tožiti, da so jej teletce vzeli, in njena tožba mi je segala v srce. Šel sem in spustil sem zdaj eno zdaj drugo tele k materi-kravi, da se ga je nagledala in nalizala, mej tem, ko je sesalo, pozabil pa nijsem dajati

Tukajšnji sušaško-reški list „Sloboda“ je tožena zaradi nečega članka zoper gubernatorja in bo baje plačala 600 gld. kazni — ako bo imela s čim. V zadnjih listih se izraža nekako nelepo in nezadovoljno tudi proti češkimi profesorjem na zagrebškem vseučilišču in pravi „da bo kmalu čas prišel, ko bodo mogli Hrvati vsa profesorska mesta tam posesti. . . .“

Iz Kupreza v Bosni 24. aprila. [Izv. dop.] Cesarjevo slavnost je obhajala tudi naša mala posadka svečano. In kakor vsa Avstrija, tako je hotelo tudi prebivalstvo novo pridobljene dežele Bosne pokazati udanost svojo in zvestobo do presvitlega monarha, in to na tak način, da mi bode ta dan ostal v vednem spominu.

Jeden dan preje je prišel fra Pavo iz Otinovec k nam, proseč, da bi smel na dan slavnosti slavnostno mašo brati. Župnik je osivel častitljiv starček, nosi velikanske brke, in zmirom samo domačo bosensko nošo. Mi smo temu gospodu obljubili, da bode k maši prišla tudi vsa kupreska garnizija.

Dne 24. v jutro sem nekako slabe volje vstal, kajti večni telegrami, hišna preiskavanja in jednako me je tolikanj utrudilo, da sem malo spal, skoraj nič. Ob 7. uri mi pride sluga povedat, da roma brezštevilna množica ljudstva v Otinovec k maši, akopram se bode ta pričela še le ob 10. uri. Na nebu so se zbirali črni oblaki, na vrhovih gora, ki so se zdaj in zdaj prikazali izpod oblakov, videl se je iz nova zapadli sneg, tla so bila vsled dežja popolnoma razmočena, in v takem potu je bilo treba iti dve uri daleč v Otinovec, ker tamošnji župnik je poslal nam glas, da bode nas z mašo čakal. — No, idimo tedaj.

V farovži v Otinovcih nas je pozdravil meni neznan fra Joso, ter sosed moj fra Ivo. Staremu gospodu je bilo videti na obrazu, kako se je veselil, ker smo prišli. Zdaj smo pili še vsak svojo črno kavo, katerej se človek v Bosni ne more izogniti, povili vsak svojo cigareto, in potem odrinili k nepozabljeni maši.

Farovž leži ob gori, v dolini poleg potoka in obraščena z drevesi stoji lesena cerkev. — Prišel je sneg iti. — Pred cerkvijo gnjetlo se je vse polno ljudij v rdečih turbanih, belih oglavnih rutah, zadaj pak posadka iz Kupreza, — 34 celih mož. Ko smo stopili iz farovža, vidimo 2 Bošnjaka z dvema zastavama pred soboj, — kaj pomeni to? Prve

jima otročjih naukov, posebno, kadar nijsta hotela prostovoljno nazaj iti.

Preživela sva s plavko več let srečna in vesela, kar naenkrat stopi mej naji osoda, ter naji loči. Šel sem v središče Slovenije učiti se — nemškega jezika.

Ko se vrnem prvokrat domov, grem v hlev, da pozdravim plavko, a plavke nij. „Kje je plavka?“ tečem vprašat mater. — „Prodali smo jo v semenji.“ — „Pa zakaj ste ravno plavko prodali?“

„Stara je bila, in staro kravo rediti ne vrže.“

„Uboga plavka tega pač nij zaslužila, da mora na stare dni proč od hiše. Bog ve, kako hudo se jej godi, ako je sploh še živa,“ pravim žalostno.

Najrajši bi bil spustil jok, a sram me je bilo, in nijsem hotel dati povoda, da bi se reklo: „Kako je še otročji! Za vsako reč se joče.“

(Dalje prih.)

cerkvene zastave bile so, in te bodo denes v večni spomin slavnosti blagoslovljene. Ali kakšne so bile te zastave! Čisto priproste navadne žepne karirane rute, po barvah skupaj sešite na navadnih palicah s križem!

Zdajci se je pričel „sprovod“ proti cerkvi pomikati; naprej oni dve zastavi, ona dva fratra, garnizija. Pred cerkvijo nas je čakal g. župnik v ornatu in z blagoslovljeno vodo. Cerkev, natlačeno polna pri tej prilici, je revna, jako revna. Ničesa nima. Znamenito pak je, kako se je ljudstvo v cerkvi uvrstilo. Pri nas doma je navada, da so na jedni strani moški, na drugi ženske in pred altarjem otroci; tudi je v cerkvi pri nas ona sveta tihota, iz katere izvira znani pregovor o „cerkveni miši“. Tukaj je to vse drugače! Spređaj možje, zadaj ženske, govori glasno vse navskriž; Ivo pokliče Ilijo, Marko ima nekaj važnega Jovi povedati, vse je neprisiljno in — naravno. Tudi fratri govoré mej soboj pri oblačenji kar glasno.

Slovesna maša se prične.

Župnik je najprej ogovoril množico, jej razložil pomen tega dne in blagoslovljenja zastav, potem pak so zapeli „te deum“ — naši fantje vojaki, ono zahvalno staro pesen, ki se čuje pri nas doma pri vsakej prilici. Ta improvizirani pevski zbor pel je tudi mej celo mašo. Pri „gloriji“ ter „evangeliju“ je dajala kupreska posadka „salve“. Ali kaj je to? Pri „povzdigovanji“ jelo je vse po cerkvi kričati z razprostrtimi kvišku rokami: Bože pomiluj nas! Po „povzdigovanji“ pak naenkrat reče jeden izmej župniku blizu stoječih: „Ali čemo zapeti?“ „Da,“ je odgovoril ta. Na to pak zapojó možki jedno kratko melanholično pesen; ko so ti nehali, začele so ženske isto peti, in tako se je dolgo ponavljalo. Ali soditi nij, da je to petje nelepo, priznati moram celo, meni se je dopalo in vzbudilo nekakov poseben čut, — rekel bi celo, da iz teh glasov se čuje tožba, žalost, podjarmljenje, nemoč.

Po obhajilu se je pričela pridiga. Župnik se pri altarju obrne k narodu. V uvodu opisal je nekoliko zgodovino Bosne, da so pred 462 leti preplavili deželo Turci pod svojim prokletim krvoločnim Muratom II.; omenil, kako so „prokleti Turci“ bosenski narod zatirali. „Ali“ — tako je nadaljeval — „naposled se je vzdignil plemeniti vladar, uslišal naše prošnje, prijel za meč, poslal v Bosno svoje generale, oficirje in vojsko, ter nas osvobodil. Denes praznujemo 25 letno slavnost tega plemenitega vladarja, neka živi!“ Trikratni „živio“ zagrmí mej narodom v cerkvi. „Živili pak tudi njegovi generali in oficirji!“ in zopet je narod glasno viknil v cerkvi trikratni „živio“. Isto tako so nazdravili cesarjeviču Rudolfu z glasnimi „žvio“-klici, in naposled obrne se župnik k poveljniku naše kupreske posadke ter zakliče: „Neka živi Bog našega kapitana“, in strahoviti „živio“ zavrli je zopet po cerkvi. Potem je župnik svoj govor nadaljeval. Opisaval je zbranemu narodu velike slavnosti, ki se vrše te dni v prestolnem mestu avstrijskem na Dunaji. „Ves dan se strelja s kanoni, generali in oficirji so v paradi, godbe svirajo, tako je lepo, da si vi tega ne morete še domišljevati“, rekel je župnik. Koncem pak reče: „Po maši sme si privoščiti vsak jeden kozarec rakijske, tudi kolo smete plesati, ker denes je slaven dan.“

Po maši smo se zbrali pri župniku k obedu, pri katerem so jedila hitro drugo družmu sledila. Starček je pogostil izvrstno tudi

celo kupresko posadko, kar je je bilo prišlo k maši. —

Zunaj pak je narod plesal „Kolo“, akopram je bilo kakor iz škafe, in enolično se je slišal iz vrste plesočih namesto godbe: „póđaj ruku, primi ruku“.

Domače stvari.

— (Sokolova deputacija) k cesarjevi slavnosti v Trstu pri sv. Ivanu odpelje se z vlakom denes zvečer ob 9 1/2 uri iz Ljubljane. Oni „Sokoli“ ki se mislé udeležiti tega izleta, naj pridejo denes zvečer v „Sokolovo“ telovadnico točno ob 8. uri, od koder bodo potem skupno otšli na kolodvor.

— (Požarna straža) ima jutri ob 1/7 zjutraj glavno vajo.

— (Ubit.) Včeraj zjutraj so našli črevljaria Holzmana iz Spodnje Šiške na južnem izhodu Latermanove aleje ubitega. Imel je veliko rano. Mrtvec je bil v bolnico prenesen, preiskavanje se je začelo.

— (Ljubljanski porotniki) so predvčeranjem 26letnega Josipa Modica uboja krivega izpoznali, in sodnija ga je na pet let ječe obsodila.

— (Koncert Gerbic-Karinger) v četrtek je bil jako slabo obiskan. Koncertantinja gospica Karingerjeva nastopi — ali sobana je bila še zmirom tako nekako čudno — preveč prazna, prostora je od zadaj in na galeriji toliko ostajalo, da bi bil človek najraje kar vskliknil: „oj sam, kako sam!“ — Ne samo, da se s takim zanemarjenjem na naše narodne strani umetniška ljubav v danes povse materijalnem času zatira v mladih prsih, nego to je na protivnej strani tudi grda, črna nehvaležnost nasproti koncertantu F. Gerbicu, katero morejo pokazati samo nemška gospoda ljubljanska. V onem takozvanem filharmoničnem društvu je rešil nedavno gospod Gerbic nemško gospodo iz stiske, — ali ko je dajal ta koncert, pokazali so mu ostentativno vsi hrbet — kje je noblesa? Izmej te gospode je bil jedini navzočen g. A. Nedvčič in še dva druga gospoda. — To zdelo se nam je primerno v obče omeniti; sicer nam sili v pero še nekaj družega, koliko zaprek se je pred koncertom delalo namreč od strani nekih nemških (?) gospodov, zaprek malostnih, izvirajočih iz golega samoljubja, same zavisti in manjškega privilegiranja, — a o tem molčimo. — Vtis, ki ga je napravil koncertni večer na poslušalce, je bil ugoden. Nekatere izmej osem točk so poslušalca zadovoljevale, nekatere ga bolj oživile, a druge ga tudi navdušile. Gospica Karingerjeva, stara jedva 13 let, kazala je na glasoviru v povse klasičnih kompozicijah izvrstno tehniko in spretnost; najtežje pasaže je zmagovala kar igraje. Ugajalo bi pak gotovo vsem bolj, ko bi se Chopinova „Prelude“ ne bila postavila na program. Igralec se mora umisliti v razmere Chopinovega življenja, on mora uganiti in zadeti njegova čutja, sam mora biti idealist ljubečega srca, potem bode igral to „Prelude“ dobro, in segalo bode njegovo igranje te točke poslušalcu v srce. To pak se vse od gospice Karingerjeve zdaj še ne more zahtevati, kajti dete je še, in njeno mišljenje nij še neodvisno. Marljivost bodoče umetnice je izbrano občinstvo živahno priznavalo. Dobro srečo jej. — Gospod Gerbic je umetnik, kojega glas poslušajoče občinstvo kar očara, in katerega on popolnoma ima v svojej oblasti. Sodimo, da nam preostajejo vse druge opo-

menje o petju tega tolikanj iskanega umetnika, ako povemo, da ga je občinstvo pri nastopu vsake točke pozdravljalo z živahnim rokopisom in „živio“-klici, in to ponavljalo ob konci vsake pesni. In čitalniški pevski zbor? Ta „je koval vroče železo“, kajti stalen zbor šteje zdaj 60 mož, — a mej temi nij res nobednega statista — in izmed teh je nastopilo jih 53 v koncertu s „Križari“; silno glasno odobravanje po izvršeni tej točki je svedočilo, da si je pevski zbor čitalniški pod vodstvom vrlega svojega pevovodje g. Valente pridobil nove lavorike. — Mej navzočnimi je bil tudi deželni predsednik gospod Kallina.

H—a.

— (Iz seje družbe kmetijske 4. dné t. m.) Sejo prične predsednik baron Wurzbach s tem, da s toplo besedo obžalovanje izraža o izgubi gosp. Petra Kozlerja, ki je mnogo let bil jako delaven ud centralnega odbora in družbe podpredsednik; — odbor žalovaje pritrdi govoru predsednikovemu, dr. Bleiweis pa izroči pri tej priliki odboru precej obširni in s podobami razjasneni rokopis o umnej napravi vodnjakov („Ueber das Sammeln, Erhalten und Reinigen des Trinkwassers und über die Anlage der Wasserbehälter und Cisternen“), ki mu ga je ranjki gosp. Kozler pred nekimi meseci izročil, in predlaga, naj se ta našim Kraševcem in drugim vode potrebnim deželanom koristni poduk natisne v „naznanilih“ družbe kmetijske. — Poročilo viteza Schneid-Treuenfelda, ki je z grofom Barbotom vred zastopal družbo kmetijsko kranjsko pri skupnem poklonu vseh avstrijskih družeb o srebrnej poroki cesarjevej 22. dné m. m. na Dunaji, se radostno vzame na znanje, knjižice pa, z govorom grofa Coroninija, poslano odboru od družbe kmetijske dunajske, se razdelijo odbornikom. — Obširna razprava se je sukala okoli dopisa sl. ministerstva kmetijstva od 16. dné m. m. zadevajočega žetevno štatistiko od lanskega leta; sklenilo se je, dotična pojasnila dati ministerstvu. — Naznanilo ministerstva kmetijstva o nekaterih premembah vremenskih telegramov za leto 1879. naj se izroči uredništvu „Novic“ s prošnjo, da ga objavi v svojem listu. — Dopis c. kr. deželne vlade od 30. marca t. l., s katerim se c. kr. okrajnim glavarstvom ukazuje strogo nadzorovanje nad tem, da se postava o varstvu kmetijstvu koristnih tičev točno izpolnjuje, se je zadovoljno na znanje vzel. — Sl. delni odbor je družbi kmetijskej poslal 100 gl. s hvalevrednim naročilom, naj to svoto obrne za darila (premijske) marljivega in vspešnega pokončevanja sadežem škodljivih mrčesov; ob enem je pa centralnemu odboru tudi izročil 50 iztiskov deželne postave od 17. junija 1870. leta o pokončevanju gosenic, metuljev, broščev i. t. d. za razdelitev družbenim podružnicam. Ker pa se s 100 gold. ne morejo vsem darila nakloniti, ki bi jih morebiti zaslužili, je odbor sklenil, obrniti se za blago pripomoč o tej zadevi še do kranjske hranilnice, ki je leta 1873. za premije pri pokončevanju broščev družbi kmetijskej izročila 300 gold. — Odgovor c. k. finančne direkcije, da prošnji družbe kmetijske za zaželjena naznanila o davkovskih eksekutorjih ne more zadostiti, se je na znanje vzel. — Prošnja vodstva ljudske šole v Oreheku za denarno pomoč o napravi šolskega vrta se nij mogla uslišati, ker odbor za letošnje leto še nij nikakršne državne podpore dobil, — isto tako prošnja A. Babiča v M. ne.

ker družba kmetijska nij v stanu, vsacemu pogorelcu sadnih dreves darovati, in je to izjemno le pri Kompoljih storila, katerim je grozni požar drevje velike vasi uničil. — Marljivej svilorejki grofiji M. se nij moglo po- streči s semenom svilnih črvičev, ker družba za svilorejo nij nikakršne subvencije prejela, tedaj si tudi nij semena naročila; odbor je tedaj grofiji svetoval, obrniti se do svilorej- nega poskuševališča v Gorici. — Ker je odbor prejel iz Tridenta naročeno posodo, ki se „telečji dojnik“ (Kälbertränker) imenuje, ga zdaj vsak lahko ogleda v pisarnici družbe kmetijske; pozneje pa se pošlje v Bohinj pred- stojniku kmetijske podružnice gosp. župniku Mesarju za poskušnjo. — Za uda družbe kmetijske je bil sprejet gosp. Anton Požar, učitelj in župan v Knežaku. — Prvi natečajni spis za Schneid-Treuenfeldovo darilo je odboru do- šel 6. dné t. m. — Po naznanilu gosp. od- bornika Seuniga se je nakupilo nekoliko ple- menske goveje živine muriškega (Mürzthaler) plemena na Štajerskem, katera se bode v Ljubljani prodala drugo soboto, to je, 17. dné t. m.

Razne vesti.

* (Zopet kuga?) Iz Peterburga se te- legrafira 8. t. m., da so v Astrahanu zopet pokazali se posamezni slučaji tifusa z bulami. Vlada je proti temu vse potrebne naredbe stvorila.

* (Usmrtenje nihilista Dubro- vina.) Dne 2. t. m. je bil v Peterburgu usmrten bivši leutenant Vladimir Dubrovin valed hitrega vojnega soda. Denunciran kot nihilist in za- rotnik, nij se hotel dati zapreti, temuč je tesko ranil z nožem dva policista. Našli so v njegovem stanovanju razna pisma zarotnikov.

* (Čudna prošnja.) Neki ogersk do- služen vojak iz polka „nadvojvoda Josip“, iz Sarkada doma, je vložil, kakov „Nagyvarad“ poroča, prošnjo do cesarja, naj ga dá Nj. Ve- ličanstvo najmilostljiveje v dvoru Veliko- varadinske trdnjave ustreliti, ker ne more več delati, vojake je doslužil, a v Bosni ga nij hotela kugla zadeti.

Tuji.

9. maja:

Pri Slonu: Rastreuz iz Novega mesta. — Abel iz Dunaja. — pl. Garzaroli iz Trsta.

Pri Matieu: Bluth iz Dunaja. — Peger iz Linca. — Stime iz Dunaja. — Fink iz Gradca. — Fritsche iz Kočevja. — Entremont iz Dunaja. — Cohn iz Gradca.

Padarska obrt

v Negovi, razpisuje se do konca maj- nika t. l., skopčana s nagrado 150 gold. proti prostemu zdravljenju siromakov, s pro- stim stanovanjem proti zdravljenju poslov v gradu, s pravico, da sme imeti lekarnico, ce- piti kozé itd.

Prosilci slovenskega narečja zmožni, imajo prednost, in naj uložijo prošnje pri

c. k. okrajnem glavarstvu v Ljutomeru.

(211—1)

Premierstein l. r.

Premeščenje.

Mestni zdravnik, med. in chir. dr.

Franc Illner,

magister porodničarstva,

stanuje v Slonovih ulicah št. 52,

v 2. nadstropju, (210—1)

poleg kavarne „pri slonu“, ter ordinira od 8. do 9. ure dopoldne, in od 2. do 3. ure po- poludne; uboge brezplačno.

Dunajska borza 9. maja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

čnotni drž. dolg v bankovcih . . .	66	gid.	75	kr.
čnotni drž. dolg v srebru . . .	87	„	30	„
glata renta . . .	79	„	10	„
1860 drž. posojilo . . .	125	„	25	„
Akcije narodne banke . . .	822	„	—	„
Kreditne akcije . . .	260	„	75	„
London . . .	117	„	50	„
Srebro . . .	—	„	—	„
Varpol . . .	9	„	38 1/2	„
C. kr. cekini . . .	5	„	51	„
Rechnung mark . . .	57	„	80	„

Kupcem z vinom in krčmarjem.

Izvrstna, popolnoma nova

priprava za precejanje vina,

ki ne pusti nič káleša in se vino popolnoma očisti, je na prodaj za 35 gold. pri

Albinu Slitscherju,

trgovina s špecerijskim blagom,

v Ljubljani na dunajske cesti št. 9.

— V teku 30 let potrjeno. —

Anaterinina voda za usta

po J. G. Popp-u,

c. kr. dvorni zdravnik za zobe

na Dunaji, Stadt, Bognergasse 2.

Boljša od vseh drugih usnih vod kot pre- servativ zoper zobne in ustne bolezni, da ne gužijo in se ne majoje zobje, ima prijeten duh in okus, kropi zobno meso, ter je izvrstno sredstvo za čiščenje zob.

Da si to priljubljeno, neuprljivo pri- pravo morejo preskrbeti vsi krogi, so se vpe- ljale steklenice različnih velikosti, namreč: velika steklenica po 1 gid. 40 kr., srednja po 1 gid., mala po 50 kr.

Anaterinina pasta za zobe,

za snaženje in obvarovanje zob, za odstranje- nje slabega duha in kamena na zobeh. Cena steklene puški 1 gid. 22 kr.

Popp-ova aromatična pasta za zobe, najizvrstnejše sredstvo za gojenje in obvaro- vanje notranjih ust in zob. Cena za kos 35 kr.

Rastlinski zobni prah,

čisti zobe, odpravlja zobni kamen, in povrže zob se bolj in bolj bel. Škatljica velja 63 kr.

Popp-ova plomba za zobe,

s katero si more vsakdo sam napolniti votle zobe. (37—4)

Aromatično medicinično milo iz zelišč

za olepšanje in oboljšanje polti, in skušena zoper vse nečistote na polti; v zapečatenih izvornih zavojčkih á 30 kr.

V blagovoljni pozor!

V zavarstvo proti ponarejanji se p. n. občinstvo opozoruje, da je na vratu vsake steklenice **anaterinine usne vode bram- beno znamenje** (firma Hygea in anateri- nini izdelki) kakor je pri vsakej steklenici tudi vnanji zavitek, na katerem je dobro vidljiv vodén tisk, državni orel in firma.

Zaloge imajo v Ljubljani, vse le- karne kakor tudi gg. Ant. Krisper, Ed. Mahr, J. Karinger, F. M. Schmitt, V. Petricić, L. Pir- kar, P. Lassnik, Terček in Nekrep; v Po- stojni: J. Kupferschmidt; v Škofjeji Loki: C. Fabiani; v Kočevju: J. Braune; na Krškem: F. Bömches; v Idriji: J. Warta; v Kranji: K. Šavnik; v Litiji: Mühlentzel, lekar; v Metliki: Matteredjovi nasledniki; v Novem mestu: D. Rizzoli in J. Bergmann; v Radovljici: A. Roblek; v Kamniku: J. Močnik; v Črnomlju: J. Blazek; v Vipavi: A. Deperis.

WASSERDICHTER

ZELTSTOPFER REGENMÄNTEL

DECKTÜCHER

empfehl die

Wienerberg-Landgut-Fabrikniederlage

M. J. SINGER & SÖHNE WIEN.

Solide Firmen als Vertreter erwünscht.

Bestellungen in Tisk „Narodne tiskarne“.